

§ 273**Valtuustoaloite koskien hyvinvointialueen toimijoiden perehdyttämistä YK:n vammaissopimukseen sekä aluevaltuuston kokousten saavutettavuuttavuuden kehittämistä**

VAKEDno-2023-36

Aluevaltuuston kokouksessa 23.10.2023 § 113 jätettiin Elina Nykyrin valtuustoaloite "Perehdytetään hyvinvointialueen toimijat YK:n vammaissopimukseen sekä kehitetään aluevaltuuston kokousten saavutettavuutta". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 22 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me allekirjoittaneet haluamme kehittää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toiminnan saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta. Esitämme, että a) aluevaltuuston kokoukset simultaanitulkataan suomalaiselle viittomakielelle, b) aluevaltuuston kokoukset verkkolähetykset (tai niiden tallenteet) tekstitetään, c) aluevaltuuston kokousten verkkolähetykset käännetään reaaliaikaisesti (eli suomenkielisen keskustelun aikana tekstitys on ruotsiksi ja ruotsinkielisen keskustelun aikana tekstitys on suomeksi, esimerkiksi otetaan Länsi-Uudenmaan alueelta) sekä d) hyvinvointialueen luottamushenkilöt ja työntekijät perehdytetään YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaan yleissopimukseen (lyhyesti: YK:n vammaissopimus). Ehdotamme, että perehdyttäminen suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä alueen vammaisneuvoston ja vammaisjärjestöjen kanssa.

Sekä YK:n vammaissopimus että yhdenvertaisuuslaki edellyttävät, että vammaisilla henkilöillä on valtaväestöön nähden yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Hyvinvointialueen onkin huomioitava kaikessa toiminnassaan esteettömyys ja saavutettavuus. Vain jos asukas kykenee seuraamaan alueensa valtuuston kokouksia, on hänellä mahdollisuus vaikuttaa alueensa päätöksentekoon. Aluevaltuuston kokousten tulkkaamisesta suomalaiselle viittomakielelle hyötyisivät etenkin viittomakieltä taitava kuurot, kuuroutuneet ja kuulovammaiset henkilöt. Aluevaltuuston kokousten (tai niiden tallenteiden) tekstittämisestä hyötyisivät puolestaan etenkin huonokuuloiset ja/tai muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvat henkilö (lyhyesti: muunkieliset).

Vantaan ja Keravan hallintosäännön 7 pykälässä todetaan: "Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen ja ruotsinkielisten sekä muiden tärkeimpien kieliryhmien, mukaan lukien viittomakielisten, tarpeet. Lisäksi viestinnässä huomioidaan saavutettavuus ja esteettömyys." Sekä EU:n saavutettavuusdirektiivi että siitä seuraava laki digitaalisten palveluiden tarjoamisesta edellyttävät digitaalisten palveluiden, kuten aluevaltuuston kokousten verkkotallenteiden, saavutettavuutta. Lain mukaan julkisen toimijan tuottama verkkotallenne on tekstitettävä ja /tai tulkattava viittomakielelle, jos se jää Internetiin yli 14 vuorokaudeksi.

Suomessa on noin 10 000–14 000 suomalaista viittomakieltä taitavaa henkilöä. Arviolta 5500 Suomessa asuvan äidinkieli on suomalainen viittomakieli. Suomessa elää noin 5000 syntymästään saakka kuuroa henkilöä ja 3000 myöhemmin elämässään kuuroutunutta ihmistä. Kuulovammaisia henkilöitä on Suomessa noin 800 000. (Lähde: <https://oikeusministerio.fi/viittomakielet>, <https://oikeusministerio.fi/viittomakielet> ja <https://www.kuuloliitto.fi/kuulo/>).

Vuoden 2022 lopussa Vantaalla ja Keravalla asui aviolta 28 500 vammaista ihmistä ja 56 491 muunkielistä henkilöä. 85 000 vantaalaisen tai keravalaisen voidaan siis arvioida hyötyvän aluevaltuuston kokousten tekstityksestä tai viittomakielelle tulkkauksesta. Vantaan ja Keravan väkiluku oli vuoden 2022 lopussa 280 495. (Lähde: https://vakehyva.fi/sites/default/files/document/Alueellinen%20hyvinvointikertomus%20ja%20-suunnitelma_luonnos_080923.pdf).

Me allekirjoittaneet haluamme edistää yhteiskunnalliseen päätöksentekoon osallistumisen ja sen seuraamisen saavutettavuutta. Yhteiskunnallisen päätöksenteon on oltava saavutettavaa kaikille. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon on oltava kaiken julkisen toiminnan lähtökohta. Se ei saa olla kustannuskysymys."

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan ja aikuissosiaalityö- ja vammaispalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 23.4.2024 mennessä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Muutoksenhakukielto

§273

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.

(Laki hyvinvointialueesta 141 §)